

DÉLMAGYARORSZÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kaposvár, Fő-utca 35. szám. Telefonok: szerkesztőség és kiadóhivatal 3-73, nyomda 3-23. Hirdetések árszámítása a kiadóhivatal által megállapított árszabás szerint millimétersoronként történik.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: nagyatádi SZABÓ ISTVÁN földm. miniszter
Főmunkatárs: TANKOVITS JÁNOS nemzeti. képviselő

JELENLEGI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hónapra 10.000 korona, negyedévre 30.000 korona. Egyes szám ára mindenütt a következő: 4 oldalas 600 korona, 6 oldalas 800 korona. Megjelenik naponta délután 1 órakor.

Kaposvár, 1924.

IV. évfolyam, 111. (823.) szám.

Csütörtök, május 15.

Papp-Váry Elemérné

pár soros verse azért lett a magyar nemzet imádsága a legsúlyosabb esztendőkből, mert legjobban kifejezte azt a hitet, amelynek birtokában kell, hogy legyen a nemzet minden egyes fia. Bethlen István gróf miniszterelnök hódmezővásárhelyi beszámolójában szintén hangoztatta, hogy ezekben a napokban, amikor minden igyekeztünk talpraállásunkra irányul, hitre, rendíthetetlen bizakodásra, egészséges optimizmusra van szükség. Vezető férfainkat is ez a lelki felkészültség tölti el s kell, hogy ugyanez járja át a nemzet minden egyes tagját. Ezt a nem túlzott optimizmust szinte kényszerítve involválja a miniszterelnök hódmezővásárhelyi nagy beszéde, mert azok a korszakalkotó kijelentések, amelyeket ő felelőssége teljes tudatában tett, garanciák arra, hogy a nemzet gyors tempóban fog visszatérni a normális viszonyokhoz.

Gazdasági tekintetben olyan energikus megindulás történt, aminek a vége csak eredményes lehet. A miniszterelnök azonban politikai szempontból is tett nagyon figyelemre méltó kijelentéseket. A legmegszívlelendőbb szöveget a főváros felé fordulva mondotta. Az ország sorsa érdekében a gyűlölség megszüntetésére hívta fel a főváros keresztény és liberális vezetőit. Budapest az ország szíve s ha itt likvidálódik végre véglegesen az az egymás elleni acsarkodás, ami évek hosszú során át bénította a nemzet erejét, nagyobb a kilátás arra, hogy ugyanez fog történni a vidéken is. Egyszerű, polgári felfogásnak kell kialakulnia, amelynek segítségével ép oly tömörnek kell lennie, mint amilyen egységes az ellenlábás szocialdemokrata és radikális felfogás. A legközelebbi fővárosi választások alkalmával a polgári front, amelyik ma még gyűlölködve tekint egymásra, egy kompakt egészzé kovácsolt szélsőséges felfogású ellenzékkel fog találkozni. Ennek az ellenzéknek nagy esélyei vannak a győzelemre, ha a polgári front szétmorzsolódva küzd ellenük. Mísszük, hogy a miniszterelnök rendkívül komoly felhívása a székesfővárosban nyitott fülekre fog találni.

Magyarországnak a rendelkezésére álló időt okosan és céltudatosan kell felhasználnia. A nemzet érdeke fenhargon követeli, hogy a nemzetgyűlés akcióképes legyen, dolgozzon fáradhatatlanul azon a nagy munkán, amelyik a nemzet feltámasztását fogja eredményezni!

Ma újra összeült a nemzetgyűlés

Tizenegy interpelláció van bejegyezve — Előreláthatólag ma tárgyalják a vámtarifa javaslatot

Budapest, máj. 14. Több mint két hetes szünet után ma ült össze újra a nemzetgyűlés. Napirenden a további teendőket megbeszélése szerepel. Interpellációs nap lévén, a napirend letárgyalása után az interpellációkra kerül a sor. Eddig 11 interpelláció van bejegyezve, köztük több olyan érdeklődésre tarthat számot.

A nemzetgyűlés bizottságai a mai

napon előreláthatólag letárgyalják a vámtarifa javaslatot és ezen javaslat tárgyalása lesz a nemzetgyűlés első teendője. Ha azonban a bizottságok nem végeznének a javaslat letárgyalásával, akkor a tömegesen elmaradt mentelmi ügyeket fogják tárgyalni, valamint kisebb közgazdasági javaslatokra kerül a sor. Az érdeklődés előterében a tisztviselők fizetésrendezése áll.

Julius elsején felállítják a kaposvári ügyvédi kamarát

A kaposvári kamarához a kaposvári törvényszék területe tartozik — Szolnokon is állítanak fel ügyvédi kamarát

Kaposvár, máj. 14. Az igazságügyminiszter a kaposvári kir. törvényszék területére Kaposvár székhellyel július 1-től ügyvédi kamarát állít fel. E területen a zalaegerszegi ügyvédi kamara hatósága megszűnik. A kaposvári ügyvédi kamara megalakítása után a zalaegerszegi, nagykanizsai kir. törvényszékek területére is kiterjedni.

Ugyancsak július 1-én a szolnoki

kir. törvényszék területére állít fel az igazságügyminiszter ügyvédi kamarát Szolnok székhellyel. Ezen területen a debreceni és egyéb ügyvédi kamarák hatósági megszűnnek. Ezen kamara megalakulása után a debreceni ügyvédi kamara hatósága a debreceni és nyiregyházi, az egri ügyvédi kamara hatósága pedig az egri kir. törvényszék területére fog kiterjedni. (M. T. I.)

Nagyarányu lesz a pécsi gazdaggyűlés

Megállapították a kétnapos kerületi gyűlés programját — Sok résztvevőre számítanak

(Saját tudósítónktól.) Megirtuk már, hogy az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara e hó 18-án és 19-én Pécsen kerületi gazdaggyűlést tart. Már megállapították a nagyszabású gazdaggyűlés programját is, mely a következő:

E hó 18-án 10 órakor részvétel a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlésén, délután 1 órakor közös ebéd a Nádor-szállóban, 3 órakor a kamara kerületi gazdaggyűlése a vármegyházán a következő tárgysorozattal: 1. Hencz Ferenc elnöki megnyitóját, 2. Horváth Jenő igazgató a kamara eddigi működéséről, 3. Rajczy Géza titkár előadása a rét- és legelőmivvelésről, 4. dr. Sávoly Ferenc előadása a „Meteorológia a mezőgazdaság szolgálatában”. Majd Sámik József al-elnök Asztalos Lajos titkárral a mezőgazdasági bizottságok kioktatását végzi. Este 8 órakor közös vacsora a Nádor-szállóban.

Május 19-én 7 óra 30 perckor gyűlékezés és reggeli a Tejcsarnok Szövetkezetben, a tejcsarnok és a kenyérgyár megtekintése, 9 órakor

kocsikon megtekintése az Agrária r. t. sertéshizláló telepének, 9 óra 45 perckor megtekintése a káptalan szentmiklósi és Herbert ur mintaszőlőinek, 12 órakor a Littke-féle pezsgőgyár megtekintése, 1 órakor közös ebéd a Nádor-szállóban, 3-kor kocsikkal az Agrária és Industria ipartelepeire, 5-kor a Zsolnay-gyár megtekintése, 8-kor esetleg még közös vacsora a Nádorban.

Amidőn a gazdaggyűlés programját közreadjuk, úgy a mezőgazdasági kamara részéről, mint pedig a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület nevében meghívjuk mindazon érdeklődő gazdákat és gazdatársadalmi testületeket, akiket és amelyeket az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara működése érint, rokonszenvvel viseltetnek és a magyar mezőgazdasági és gazdatársadalmi élet előbbrevitelét óhajtják, hogy megjelenésükkel egyrészt a gazdaggyűlés sikerét előmozdítsák, másrészt pedig, hogy az esetleges hozzászólásaikkal a program tartalmát érdekesebbé és tanulságossá tegyék.

A közigazgatási bizottság ülése

Neubauer Ferenc beszámolt megbízatásáról — A különböző jelentések

(Saját tudósítónktól.) Somogyvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta rendes havi ülését a vármegyház kistermében Sárközy György főispán elnöklésével.

Napirend előtt Neubauer Ferenc dr. nemzetgyűlési képviselő beszámolt a múlt havi ülésen kapott megbízatásáról, amikor is Svastich Nándor szövé tette azt a vizás helyzetet, ami a belső kölcsön befizetése körül kialakult. Ugyanis annak idején a helyi lapokban az a hír látott napvilágot, hogy a kölcsön befizetésénél a március 10-ike után történt befizetéseknél sem kell pótdíjat fizetni, amely hírekkel szemben a pénzügyigazgatóság mégis pótdíjat szedett. Neubauer Ferenc dr. eljárt a helyzet tisztázása ügyében dr. Varga pénzügyi átlamtitkár-nál, ahol is megállapítást nyert, hogy a téves híreket a lapokban a miniszterelnökség sajtóosztálya önhatalmúlag helyezte el. Az ügy utánjárásának az eredménye, hogy a március 10. és 13. között történt befizetések után beszédett pótdíjat a befizető javára írják.

Az alispáni jelentés felolvasása után a különböző bejelentések történtek meg: Hatóság és hatósági közegek ellen elkövetett erőszak 5, rágalmazás, becsületsértés 43, emberélet ellen irányuló büntetés és vétség 2, testisértés 94, lopás 221, rablás, zsarolás 3, orgazdaság, bűnpártolás 13, gyújtogatás, tűzokozás 6, szándékos emberölés 1, sikkasztás 3 esetben fordult elő az elmúlt hónapban vármegyénkben.

Az egészségügyi viszonyok kielégítőek voltak. Az elvetelési esetek nyilvántartása és bejelentése tárgyában kiadott rendeletre beérkezett adatok szerint előfordult 28 elvetelés. Nagybányából 2 magzatelhajtási esetet jelentettek be. A kiütéses tifusz felépésének megakadályozása végett a cigányokat, kóbor egyéneket, barakkokat és tömeglakásokat fertőtlenítették.

Allategészségügy. Lépfenével, ragadós száj és körömfájással és sertésorbáncal fertőzött községek száma 1-el, veszettséggel, sertésszennel fertőzött községek száma 2-vel apadt.

Népmozgalom. Az 1923. évben Somogy vármegye területén 10,126 születés fordult elő. 7 éven aluli elhunyt 2073, az összhaltalozások száma 7595. Kivándorolt 59, visszavándorolt 4, szaporodás 2526.

H I R E K

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelentése szerint száraz idő várható további hőemelkedéssel.

— **Nagyatádi Szabó István Balatonfőkajár diszpolgára.** Balatonfőkajár nemrégiben diszpolgárává választotta lapvezérünket, nagyatádi Szabó István földmívelésügyi minisztert. Az oklevelet e hó 11-én adták át a falu vezérének, aki akkor megjelent Balatonfőkajáron személyesen nyitotta meg szép beszéd keretében a község első országos vásárát.

— **A vármegyei vadászati szabályrendelet körül.** A vármegyei legutóbbi közgyűlése általánosságban elfogadta az ujonnan szerkesztett vármegyei vadászati szabályrendeletet, amely azonban a falu lakosságának egyes részeiben nem tetszik. Ugy értesülünk, hogy egyes községek, így Szentbalázs is, a felbuzdulást határidejéig, e hó 19-ig, felebbeszéssel nyújt be a szabályrendelet ellen.

— **A csurgói járás tanítóinak közgyűlése.** A Csurgói Járási Tanítóegyesület május hó 15-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor tartja rendes közgyűlését Csurgón az ottani állami tanítóképzőben. A közgyűlés tárgysorozatának főbb pontjai: Elnöki megnyitó. Pénztárosi és számvizsgálóbizottsági jelentés. Elnöki előterjesztések. Tisztújítás. Kaposi Károly gyakorló iskolai tanító mintaelőadása. Darab Lajos csurgói kántortanító „Praktikai apróságok az elemi iskolából” című előadása. Héricsz Sándor nemespártói kántortanító értekezése a tanítók fizetésügyéről. Indítványok. Tagfelvétel.

— **Felhívás!** A Belsősomogyi Református Egyesület által 1924. május 18-án délután 3 és fél 5 órai kezdettel Nagyatádon az állami elemi iskolában, majd a Korona-szálló nagytermében református missziói nap tartatik, melyre a t. közönséget, a környező vidékről is vallásfelekezeti különbség nélkül tisztelettel meghívja az elnökség. Este a Korona-szálló éttermében társasvacsora lesz. Az ezen részt venni szándékozók, valamint azok, akik elszálláselést óhajtanak, ezen szándékukat legkésőbb május 16-ig dr. Szetsey István nagyatádi ref. főgondnok urnak szíveskedjenek bejelenteni. *BSRE. elnöksége.*

x **Ha eredeti angol szövetből jószabásu ruhát akar, keresse fel Bartha szabót,** Kaposvár, városnép-épület.

A diósgyőri hengerelt vasgerendák Somogy, Tolna, Baranya és Zala vármegyére felállított vasgerendatelepen minden szükséges méret és mennyiségben beszerezhetők. *Lakóházak, pincék, magtárak és istállók* építésénél egy terhelhető és *tűzmentes mennyezetnek* készítéséhez *leggazdaságosabb* a műszakilag megállapított és legmegbízhatóbbnak elismert diósgyőri vasgerendák beépítése, mert ezek nyers vasérből olvasztva, kellő tisztítás után lesznek hengerelve, teherbíráruk négy-szeres megterhelésre van garantálva. Beszerezhető Lengyel Testvéreknél Kaposvár, Korona-utca 5. — Vasgerendarakodó-telep Vár-utca 10

Valutakölcsönt vesz fel a város

A polgármester rövidesen tovább folytatja a tárgyalásokat — Vásárcsarnokot, villanytelepet és közbiztonsági hidat építenének a kölcsönből

(Saját tudósítónktól.) Dr. Vétek György polgármester az elmúlt hetet Budapesten töltötte s ott több pénzügyi megbeszélést folytatott a városnak megszerzendő külföldi kölcsön, illetőleg valutakölcsön ügyében.

Ez a kölcsön különös érdekességgel bír, ugyanis Somogy megyében a háború befejezése óta még semmilyen hatóság sem tudott valutakölcsönhöz jutni. Ez ügyben magához a polgármesterhez, mint a legilletékesebb tényezőhöz fordultunk s a következő felvilágosítást kaptuk:

— Több irányban folytattam megbeszéléseket a valutakölcsön ügyében. Még nem tudom, hogy milyen kölcsönt sikerül szerezni, természetesen a kölcsön nagyságát sem tudom, legelőnyösebbnek vélném azonban, ha *dollár vagy angol font kölcsönt lehetne felvenni.*

— *A kölcsön összege még megvitást igényel, egy azonban bizonyosnak látszik, még pedig az, hogy 20—25 évre vesszük fel a kölcsönt.*

— Egyik feltétele lesz a kölcsönnek, hogy *azt csak hasznatható építkezésekre, beruházásokra lehet fordítani.* Így abból fejlesztünk, illetőleg bővítünk ki a közüzemeket, építünk új villanytelepet, új közbiztonsági hidat s esetleg vásárcsarnokot. Hogy ezeket mind megvalósíthatjuk-e, vagy talán ezeken kívül mást is sikerül létrehozni, az a kölcsön nagyságától függ.

— *A további tárgyalásokat rövidesen tovább folytatjuk s amint a kölcsön biztosítottnak látszik, akkor a közgyűlés elé megyek vele s akkor a közgyűléstől függ annak további sorsa.* Mást a kölcsönről egyelőre nem tudok mondani.

Alkalmi vételi!

Szép kis magányos uri ház 2 szoba, 1 előszoba, kerttel, gyümölcsös udvarral eladó. 2 waggon buza ára.

Bővebbet: **Polgár G.** adásvételi irodájában Kaposvár, Berzsenyi-utca 8. Telefon: 197.

Építők, uradalmak, építési vállalkozók figyelmébe!

Cementfedőlapok, fehér és színes cement burkolólapok, kutgyűrűk stb. honi és idegen épületfa, szimpla- és dupla lécz, építő és asztalos deszka, faragott és metszett épületfa, fazsindely, kész ajtók és ablakok, kész nehéz és könnyű kocsi, kocsialkat és tartalékreszek minden mennyiségben jutányosan kaphatók *gróf Jankovich Bésán Endre ipartelepeinél Öreglak.*

Butorraktár

Keményfahálósobák, ágyak, szekrények, festett polgári butorok nagyválasztékban, legolcsóbb árban

Kovács József asztalosmesternél Kaposvár.

Butorraktár: Teleki-utca 5. sz.

Asztalos műhely:

Erzsébet-ut (városnép-épület).

Készít: modern háló-, ebédlő- és uri szoba-, leány szoba-, szalonkiszletet, előszoba- és konyhabutorokat.

Vállal: portál-, bolt-, kávéházberendezéseket, épületmunkákat, ajtókat, ablakokat stb. készítését a legolcsóbb árban.

— **Csatlakozás Madarász javaslatához.** Kaptuk a következő levelet: Alulírott Merye község kispártjának választmánya határozatilag kimondta, hogy a „Délmagyarország”-ban már többször megjelent Madarász-féle indítványhoz csatlakozik, egyszersmind felkérjük azon kispárti szervezeteket, kik még nem csatlakoztak a fentnevezett javaslatához, hogy csatlakozásukkal egy pártot, valamint érdekeinket, amelyek közös érdekek, támogatni sietve szíveskedjenek. Csendes Bertalan pártelnök, Ifj. Csendes Ferenc jegyző, Vajda Ferenc választmányi tag.

— **Léghajó forgalom Bécs és Budapest között.** Bécs és Budapest között május 15-én megkezdődik a légi forgalom az osztrák légiforgalmi részvénytársaság hidropán-jaival.

— **A fémjelzési díjak felemelése.** A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a fémjelzési díjak újabb felemelése tárgyában. Belföldön készített vagy külföldről behozott arany és ezüst áruszerek, huzalok és rudak finomsági tartalmának megvizsgálásáért 1924. május 15-től kezdődőleg arany tömbök, rudak és lemezek után 200 gr-ig darabonként 20.000 K, 200 grammon felül kilogrammonként 100.000 korona fémjelzési illeték jár. Ezüst rudak és lemezek után 500 grammig 25.000, 500 grammon felül kilogrammonként 50.000 kor. Arany áruszerek és huzalok után kilogrammonként 100.000 korona. Aranyozott valódi (ezüst) huzalok után kilogrammonként 110.000 kor. a fémjelzési illeték.

Porosz-szén!

A Giesche-féle világhírű porosz szénbányák bizományi egységű elosztása Somogyvármegye területére

az **Általános Szállítási Vállalat R.-T. Kaposvár,** (a Dunántúli Bank és Takarékpénztár fiókhelyiségében, a színházzal szemben)

ajánl azonnali szállításra nagyban és kicsinyben, napi áron porosz fűtő és ipari szeneket házhöz szállítás, pincébe lerakás mellett.

Gazdaságos! Olcsó!

Megcsappant az ingatlanforgalom

Megszűntek a konjunktúrális előnyök és ezzel megcsappant az ingatlanforgalom is — Nem is lehet változást várni

(Saját tudósítónktól.) Míg a háborús és azt követő konjunktúrális esztendő alatt városunkban az ingatlanforgalom meglehetősen nagy volt, addig az utóbbi időben alig lehet hallani egy-két ingatlan eladásáról. Munkatársunk érdeklődött, hogy mi a visszaesés oka és milyen foku ez a visszaesés és a következő felvilágosítást nyerte:

— Az utóbbi időben tényleg *nagyfoku visszaesést mutat Kaposváron az ingatlanforgalom.* Ennek a visszaesésnek több olyan oka van, ami a visszaesést természetessé teszi, sőt mi több, előre veti árnyékát a jövőben a visszaesésben és arra lehet következtetni, hogy ez a helyzet nem is javul meg legálább egyelőre. A visszaesés magyarázatát a következőkben találjuk:

— *Megszűnt az utóbbi évek szűdületes perspektívája konjunktúrája,* amikor olyan lehetőségek adódtak, hogy szinte máról holnapra szegény emberekből gazdag emberek lettek, akik hirtelen jött vagyonukat ingatlanok vételére fektették.

— *A kispárti társadalom helyzete sem az most már, ami volt ezelőtt.* Még az elmúlt esztendőben is sokkal könnyebben jutott olyan anyagi előnyökhöz, amelyek lehetővé tették, hogy itt a városban ingatlanokat vásároljon.

— *Az ingatlanok árai* — habár nem is érték el azt a paritást, amelyen állaniuk kellene, mégis — meglehetősen magasak. A legtöbb ingatlan árát buzában szabják meg. Az ár 2 vagontól 20 vagonig terjed az épülettől, kerttől és azon helytől, ahol fekszik, téve függővé azokat.

— *A nagyfoku megterhelés* — amiben a nagyközönségnek mostanában része volt — szintén hozzájárult az ingatlanforgalom megcsappanásához és segített előidézni azt a helyzetet, amelyben nem látunk semmi biztató jelenséget, amiből arra következtethetnénk, hogy a régi forgalom visszatér.

— **Vizsgálatok a csurgói főgimnáziumban.** A csurgói ref. főgimnáziumban május hó 15-én és 16-án tartják meg a VIII. osztály magántanulóinak a vizsgáját és 17-én a VIII. osztályu rendes tanulók évvizsgáját.

Veszünk:

méz, mákot, diót, babot, borsót, lencsét stb. hüvelyeseket és olajos magvakat. Mézhez kannákat és egyéb árukhoz szükséges csomagolási eszközöket küldünk. Nagyobb tételek átvételéhez megbízottunkat leküldjük.

Spitzer és Fekete R.-T.

Budapest, XI., Lónyay-utca 36. Telefon: József 72-80. Sürgőnyim: Spitzék Budapest.

Szecs kavágók,

répavágók, boronák, acélekék, takaréktűzhelyek és főzőedények, valamint az összes mezőgazdasági építkezési és vasárúkat a legolcsóbb áron beszerezhetők:

Krázsovits József vaskereskedésében, Kaposvár, Korona ucca 1.

A Kisgazda és Kisiparos Takarékpénztár Részvénytársaság Kaposvár takarékkorona betéteket gyümölcsösre elfogad.

— Kedvezményes utazás a budapesti áumintavasárra. A kereskedők egyesülete felhívja tagjait, hogy aki a budapesti áumintavasárra kedvezményes utazásra jogosító igazolványt óhajt, hogy ebbeli szándékát az egyesület szolgálatánál lévő iven legkésőbb e hó 20-ig annál is inkább előjegyezze, mivel később érkező jelentkezéseket figyelembe nem vehetnek.

— Az Isonzó-csaták emlékünnepe. A 10. Isonzó csata hetedik évfordulóján a Dunántúlról kiegészülő volt m. kir. 41. honv. tábori tüzér dandár tiszt, altiszt és légénységi tagjai május hó 25-én Veszprémben emlékünnepet tartanak, mely a vármegyei, városi és egyházi előkelőségek részvételével tábori miséből, díszgyűlésből és társas ebédből fog állani. A rendező bizottság ezúton is meghívja a dandár volt tiszt, altiszt és légénységi tagjait. Bővebb felvilágosítással szolgál Turcsányi Gyula, Budapest, I. Horthy Miklós-ut 24. III. 17.

— Takarmányvásár. A mai budapesti takarmányvásáron a felhozatal 350 q. Réti széna I. r. 126—150000, II. r. 91—130000, nád takarmány száraz 26000—32000, muharszéna 120—150000, lucernaszéna 160—170000, zabos búkköny-széna 135000, takarmányszalma 60—70000, takarmányrépa 55—70000, alomszalma 35—50000, zsupszalma 50—82000, kénévként 4000—5000 K.
x Poloskákat petéivel együtt kizárólag kiirtani csak a Löcherer Cimexinnel lehet. Ara olcsó, hatása biztos, kezelése egyszerű, minden tisztítható vele. Főraktár: Mittelmann gyógytár.

Özv. Boskovitz Sándorné

fűszer- és festékkereskedése

Kaposvár, Berzsenyi-utca 12.
Telefon: 73. sz. (izr. templom mellett).

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát:
mindennemű porfestékek,
gyapju- és ruhafestékek,
kocsi- és kerítésfestékek,
zománccfestékek,
vaslakk, expresszlakk, hollandi firnisz,
enyv és mindennemű festékáruban a legolcsóbb napi áron.

Rézgálicz gyári áron alul!

Pályázati hirdetmény.

A Nagyatádi Járási Takarékpénztár R.-T. Nagyatádon pályázatot hirdet

ügyvezető főkönyvelői állásra.

Pályázhatnak felsőkereskedelmi iskolát végzett, hosszabb pénzügyi gyakorlattal bíró mérlegképes egyének. Iskolai és működési bizonyítványmásokkal felszerelt pályázati kérvények a fizetési igény megjelölésével az Igazgatósághoz vagy a Kisgazda és Kisiparos Takarékpénztárhoz Kaposvár adandók be. Az állás mielőbb elfoglalandó.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Eladó egy Mayer-féle 720 m/m. benzin cséplő-garnitúra. Megtekinthető:

Albrecht Ottónál, Barcon.

Eladom balaton vizparti telkemet (1 hold, 1580-ös) 220 effektív dollárért. Mária-telep, az állomástól 10 perc. Cim a kiadó-hivatalba.

Amiben a legutolsó helyen állunk

Pusztulunk, veszünk — A házasságok és a születések számarányában Magyarország az európai nemzetek között az utolsó helyen áll

(Saját tudósítónktól.) Most jelent meg a m. kir. központi statisztikai hivatal kiadásában „Népmozgalmunk alakulása 1913—1918.” című könyv s benne teljes részletességgel tárul elénk a világháborúnak hatása népmozgalmunk alakulására. A kötet megjelenését az összeomlás után bekövetkezett zavarok és nehézségek késleltették. Részletes festésben mutatja az egyes népmozgalmi ágaknak az ország egyes vidékein való alakulását, évszakok, hónapok, kor, nem, családi állapot, vallás és nemzetiség szerinti való megoszlását is a világháború idején.

A világháború alatt hozott közvetett áldozataink súlyos tételeit tárja fel e közlemény. A házasságok és a születéseknek rendkívüli világhá-

borus csökkenése által e téren az európai államok sorában a legutolsó közé kerültünk. Ez annál figyelemre méltóbb, mert népünk nagy házasságkötési hajlandósága és magas születési száma a világháborút megelőző békés években csak némely balkáni állam által megelőzve a legelső sorokban állott s a háború után azok közé ismét visszakerült. A halandóságnak háborus emelkedéséről szóló fejezetben érdekesek a fertőző betegségek háborus terjedésére vonatkozó nemzetközi összehasonlítások, melyek szerint nem csak az influenza, hanem a torokgyík, a hasihagymáz és számos járvány is emelkedett arányokkal szerepelt a békés évekkel szemben nem csak nálunk, hanem a külföldön is.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Zürichben ma, május 14-én a **börzenyitáskor** adtak: 100 magyar koronaért 0.0060 svájci frankot, 100 osztrák koronaért 0.007945, 100 bolgár leváért 4.10, 100 román leiért 2.85, 100 szerb dinárért 7.00, 100 cseh szokolért 16.55, 100 francia frankért 32.30, 1 angol fontért 24.67, 100 dollárért 564.50, 100 olasz líráért 25.10, 100 milliárd márkáért 0.132 svájci frankot.

(—) **A takarékkorona mai árfolyama:** 100 takarékkorona = 128 papirkoronával.

(—) **A Devizaközpont hivatalos valutaárfolyamai.** (Máj. 14.) 1 angol font ára 377600 korona, 1 dollár 86500—88800, 1 francia frank 4770—4930, 100 osztrák korona 122.—, márká (jegyzése törölve), 1 szokol 2530.—, 1 dinár 1070.—, 1100.—, 1 lei 435—450, 100 lengyel márká 0.—0.—, 1 líra 3830—3950, 1 svájci frank 15350—15750, 1 hollandi forint 32300—33200.

(—) **Budapesti értékpapírtőzsde nyitás.** Irányzat tartott. Magyar Hítel 668, Osztrák Hítel 236, Ker. Bank 1450, Ganz-Dan. 3700, Rima 150, Athen. 160, Budapesti gőz 160, Kőszén 3800, Mezőhegy. 280, Salgó 725, Déliv. 75, Allamvasut 660.

(—) **A nemesfém piacon** az áruk tartottak. Ezüst egykoronás 6900, kétkoronás 13800, forintos 18200, ötkoronás 35500, arany tízkoronás, 185.000, huszkor. 370.000, dukát 175.000 K darabonként.

(—) **Elélmiszertőzsde.** (Budapest, máj. 14.) Tojás 1400, tej 5400, tejföl 20000, I. r. teavaj 90000, II. r. 82000, tehénturó 14000, burgonya 3200.

(—) **Lóvásár.** (Budapest, máj. 14.) Hátasló csikó 800000—1425000, könny. kocsi 1150000—1300000, igás kocsi nehéz nyugati faj 6000000—15000000, könnyű igásló 4300000—8000000, számár 2000000, vágó-lovak 800000—4500000 K.

(—) **Vágómarhavásár.** (Budapest, máj. 14.) Bika jobb 14000—15000, kivételesen 17000, silányabb 13500, bivaly 9000—12000, tehén jobb 9000—14800, kivételesen 15000—16500, tarka 8500—15000, csontozni való 6000—8000.

(—) **Budapesti terménypiac.** (Máj. 14.) Az iránvzat szilárd. Buza tiszavidéki 350000—352500, egyéb vid. 342—347500, rozs 320—325000, takarmányrépa 300—310000, zab 335—345000, tegegeri 270000—2725000, repce 280000.

(—) **Lisztpiac.** (Máj. 14.) Dara 5500, 00-ás 5300—5400, 0-ás 5200—5300, 2-ös 4800—4900, 6-os 3900—4000, 8-as 2600—2700, buza 2250—350, 75%-os rozsliszt 3700—3900.

(—) **Marhapiac.** (Budapest, máj. 14.) Marhahús I. r. egészben 26000—28000, hátulja 28000—29000, eleje 23000—27000, II. r. egészben 21800—23000, hátulja 23000—26000, eleje 16700—18000, csontozni való 15000, növendékmarha I. r. 19800, leölt borjú bősben 26000—30000, leölt juh nyuzott I. r. 17500, II. r. 17000, fagyú 6000—12500, marhabőr 18000—19500, juhőr 12000—15000. Felhajtás: nagymarha 258, eladva 206, növendék marha 10, eladva 10, borjú 215, eladva 120, birka 161, eladva 120. A vásár közepes volt.

(—) **Sertéspiac.** (Budapest, máj. 14.) Felhajtás 740, eladtak 300 darabot. A vásár lanyha volt. Áruk: I. r. 26000—26500, közepes 25500, könnyű 22000—23500, szalonnás fél-sertés 29000—31000, lehuzott hus 28000—31000, sózott szalonna 27000, zsir 32000.

BOROS HORDÓK

Kitűnő hasított tölgyfából. Kisgazdák, uradalmak fáját becse-relem új hordókért. Kádak, zsiroshordók kaphatók Kaposváron, a Kisgazda és Kisiparos Takarékpénztár átellenében

Rauth György
kádarmesternél,
Kaposvár, Fő ucca 36. sz.

Dongakitermelést erdőn is, valamint javításokat is elvállal!

Olvassa és terjessze a **Délmagyarországot!**

TÉKOZLÓ MAGDOLNA

Regény
Írta: VINCZE JÓZSEF

(137)

Nagy hanggal vannak már a Vének. Megmondták nekik, midőn a tetrarcha a harc mellett döntött, hogy a gyáva rómaiak úgy sem mernek jönni! Hát honnét is jönnének? Jeruzsálemben egy legiójuk van csak, azt az erőt pedig órák alatt megsemmisíti Jeruzsálem népe! Caesareában sincs több egy legiónál. Mi ez az erő? Talán egy-két légiót tesz ki az az erejük is, amely szerte az országban van elhelyezve!

Már csodálkoznak rajta, hogy ők tegnap megijedtek, midőn az árulás hírére hallották. Hiszen akkor sem kellene félniük egy pillanattig sem, ha valóban jönnének! Milyen szép is ez az élet! Nincs már erő, amely őket letiporhassa! Az ő dolguk biztos, olyan biztos, mint hogy ez a palota itt áll és büszkén dacol a szemekkel!

— Jobb is volna, ha jönnének, — mondja a farizeus, — legalább előbb végezhethetnénk velük! Mire való tovább húzni az időt? Ha már kimozdítottuk a seregünket, ne hívjuk már vissza, hanem borítsuk lángba az országot, hogy kikergessük a nyakunkon dözsölő rómaiakat!

Vannak, akik pártolják, de mégis győz a jobb belátás.

Még nincs itt az ideje a harcnak. Még kevés az az erő, ami Izmonában van, kockázatos volna ezzel a háború. Fegyvert, fegyvert kell szerezni mindenáron! Az itt levő fegyvergyártók nagyon lassan haladnak előre, de mégis csak szaporodik napról-napra a fegyverállomány. Ha valahonnét szerezni lehetne, előbb ki tudnánk állani a porondra.

Már megy a parancs, hogy a sereg vonuljon vissza Izmonába. Meg kell nyugtatni a katonákat, hogy ez csak egy harci próba volt és a fejedelem elismerését kell tolmácsolni nekik, hogy az olyan szépen sikerült. Egy ilyen harcrakész sereggel a biztos győzelem reményével lehet nekimenni a háborúnak.

Biborvörösen ragyog még a nyugati ég, midőn visszatérnek a kiküldött csapatok. Most ezek is méltatlankodnak, verik a fegyveresek a mellüket, hogy ők előre akartak már menni és nem visszafelé! De mind-egyik érzi a bensejében, hogy mégis csak jobb így, jobb és bölcsőbb dolog Izmonában a napot lopni, mint Róma vad katonáival harcolni.

Visszaáll a régi rend, a régi nyugalom. Újra kockázatukkal mulatnak a katonák, amit a rómaiaktól tanultak el és a régi kényelmes sátraikban térnek pihenőre boldogan, mintha egy győzelmes csatát fejeztek volna be...

Hiába volt a nagy bizakodás.

Adonáj elfordította arcát a zsidóságtól, mert úgy találta, hogy tulsok ennek a büne, amely miatt bűnhődnie kell...

Már jönnek a római sasok büszke harsonákkal, lobogó zászlókkal. Marcona lovasok törtetnek előre, nyomukban a gyalogos légiók. Villog a napfényben a kardjuk, a pajzsuk, a dárdaik acélhegye. Csörren a fegyverük, dobog alattuk a föld és kődarabok görögnek a lábaik nyomán. Vajj ki áll ellent ezeknek a vad hordóknak, amelyek a velőig ható, véres csataordítással rohannak előre!?

(Folyt. köv.)

Figyeljen

a napi árléjékozlato hirdetésemre

Aruraktáromat kibővíttem az összes női és férfi szövetekkel, ezekre és az alant felsorolt olcsón árusított cikkekre felhívom t. vevőim figyelmét.

110 ctm. sz. divatcsikos és koc-kás gyapjuszövetek	73 ezer K
140 ctm. sz. legszebb gyapju divataljszövetek	96 ezertől
110 ctm. sz. la gyapju scheviot	106 ezer
140 ctm. sz. la gyapju scheviot és kangár	110 ezertől
140 ctm. sz. gyapju velaur szövet	89 ezer
140 ctm. sz. gyapju férfi szövet	168 ezertől
Pepita női szövet	40 ezer
125 ctm. sz. bérerős cérna ceig-szövet, férfi ruhának	48 ezertől
78 ctm. sz. drapp, fehér panama-szövet, uri ruhának	45 ezer
78 ctm. sz. fehér és színes ruhavászon	33 ezer
80 ctm. sz. Sada-kelme, divatcs.	36 ezer
118 ctm. sz. cérnagrenadin, színes és fehér	59 ezertől
78 ctm. sz. festők, ruhának és kötényeknek	23.500—
80 ctm. sz. libert, selymfényű	52 ezer
78 ctm. sz. rózsás szatén paplanra és bésnek	40 ezer
80 ctm. sz. batisztschiffon	29 ezertől
133 ctm. sz. schiffonbatsizt	46 ezertől
80 ctm. sz. vászon, ágyneműre és fehéreműre	22 ezertől
78 ctm. sz. divat frensek uri ingekre	25 ezertől
156 ctm. sz. la lepedővászón	40 ezer
80 ctm. sz. angin, bérerős, sárga és színes	23 ezertől
Csipkefüggöny mind. széles.	33 ezertől
140 ctm. sz. la Clothok minden színben	62 ezer
Férfi öltönyökhöz kellékek.	
Vadér vászon	19 ezertől
la Kanavász, szürke és fekete	23 ezer
Ujjabélés	30—41 ezerig
140 ctm. sz. la cloth, szürke és fekete	60 ezer
Pamut törölköző	25.500—
Komplett nagyságu szakajtó és pohárruha	25 ezer
Tiszta len pohártörő	30 ezer
Ágyterítők, törölközők, asztalkészletek, függönykermék, alsónadrággöpper, rajje, paplanlepedő, matracgrádli és az összes textiláruból állandó nagy választék. Maradékok minden elfogadható árárt.	

Schön Jenő

rőfősáruházában
Kaposvár, Széchenyi-tér 10. szám alatt.
Vidor-palota. Telefon 430.

6 1/2 HP. gőzgarnitura
(angol kazán) Shuttleworth 22" hátul zsákos cséplőgép teljes felszereléssel olcsón eladó. Friedrich gépműhely, Kaposvár.

Uraknak és Gazdáknak figyelmébe!

UI tetőfedési találmány! UI

Mielőtt bárki tetőfedési anyagát beszerzi, saját érdekében el ne mulassza megtekinteni az általam gyártott *pala alakú* cementcserepet, amely minden eddig gyártott cserepet úgy fartság, jóság, mint olcsóság tekintetében felülmúl. A legkönnyebb és legizlésebb tetőfedés! Egy négyzetméter területre 14 drb. kell.

Saját gyártmányu
hornyolt cementcserep
többféle formában, legkövetesebb kivitelben, bármilyen mennyiségben és a legolcsóbb napi áron egyedül csak nálam — Somogyvármegye legrégebb cementcserepgyárosánál — kapható. Viszont-elárusítók és vállalkozóknak árkedvezmény. Tessék mintát és árajánlatot kérni.

Frank Gyula
fakereskedő és cementcserepgyáros
KISKORPÁD.

Első osztályú **VASGERENDA** lakházak, pincék és istállók építéséhez.
Minden szükséges méret megszerezhető a gerendatelepen. Építkezés előtti megvásárlás a legjobb befektetés, mert az árak folytonosan emelkednek.

Telefón:
126.

Sürgőnycim:
Vasgerenda
Kaposvár.

Lengyel Testvérek
vasgerendatelepe, Korona ucca 5.

BUTOROK

Keményfahálósobák 5,500.000 K és feljebb, modern finomabb hálók és ebédlők, uri szobák, szalon-garnitúrák, gyermekágy egy-színben. Egyes butordarabok legolcsóbban

FEHÉR MÓR

butornagykereskedőnél

Kaposvár, Fő-utca 23. sz.

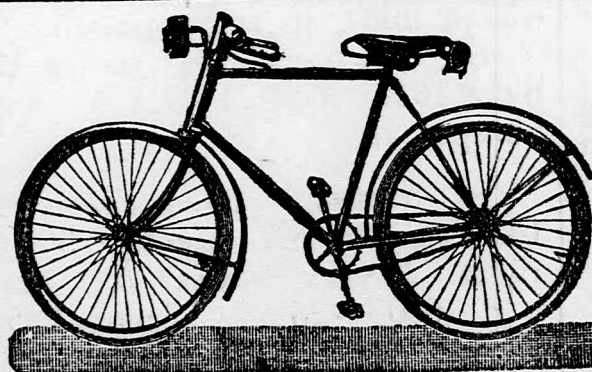
saját asztalos és kárpitos műhelye.

Fehér butorkereskedő Fő-u. 23.

Fehér butorkereskedő Fő-u. 23.

BUTOROK

Ugyanitt egy palis szín könyvszekrény (csiszolt üveg), egy íróasztal, egy uri asztal 6,500.000 koronaért eladó. Alkalmi vétel!

Kerékpárok raktáron!

Mágnes motorok javítása.
Kerékpárgummi legolcsóbb árban

Müller Sándor
mechanikusnál

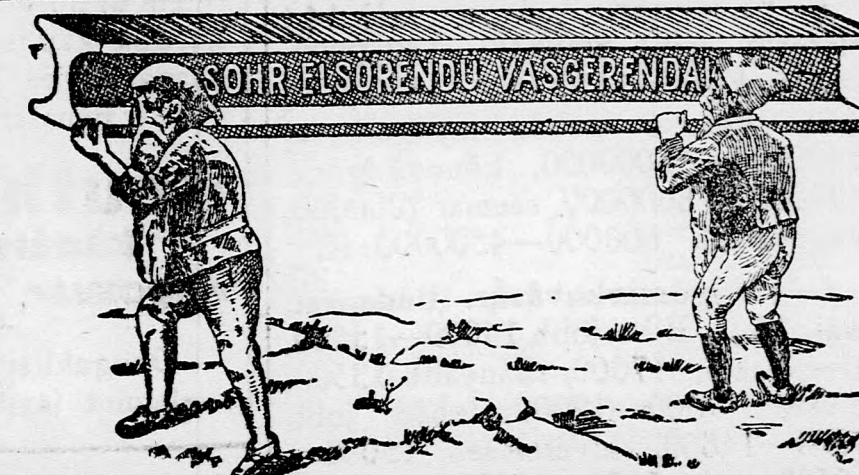
Kaposvár, Kontrássy-utca 5. szám.

"PYRAMIS" Magyar Földbirtokosok és Földbérlet Kereskedelmi Részvénytársasága
KAPOSVÁRI FIÓKJA
Kaposvár, Kontrássy-utca 8. szám (Szántó-laktanya).

Gabona-, vetőmag-, műtrágya-, gyapju-, műszaki-, mezőgazdasági gép- és biztosítási osztályaival a t. gazdaközönségnek rendelkezésre áll.

ELSŐRENĐÜ

VASGERENDÁK
Saját érdekében kérjen mindenki, mielőtt vasgerenda szükségletét fedezze, tőlem árajánlatot.
minden méretben legolcsóbban beszerezhető

SOHR PÁL vaskereskedőnél KAPOSVÁR, KORONA-UTCA 9. SZÁM.

Sok pénzt takarít meg,
ha pünkösdi bevásárlásait

Róth Rezső

olcsó áruházában (Széchenyi-tér 10. sz. Telefon: 3-96. szám.) szerzi be.

Árám és cikkek a következők:

Férfi zokni, minden színben p. 7000 K
Férfi csikos zokni párja 10.000 „
Fehér gyermekzokni 4-9-ig 10.000 „
Női harisnya, fehér, fekete, barna, drapp s szürke színben 10.000 „
Színes nyári gyermektrikó minden nagyságban 26-39.000 „
Jóminőségű zsebkendők darabja 8-10-12.000 „
Bérmálásra fehér harisnyák és fél koszoruk olcsó árban.
Selyem kötött nyakkendő 15.000 „
Selymfényű 35 grammos kötő-pamut minden színben 6500 „
Üveges családi cipőkrém 4500 „
Lurion cipőkrém-viaszk 1200 „
Férfi ingek 2 gallérral, rövid és egész alsónadrágok olcsó árban.
Jóminőségű munkásingek és komisz alsónadrágok nagy választékban.
Ezenkívül csipke, szalag, himzés, illatszappan, gép és kézi cernák a legolcsóbb napi árban.

Cigaretta- és Modiano-hüvely állandó raktára. Eladás nagyban és kicsinyben.

Mielőtt

tűzhelyet

vagy uccakerítést venne vagy rendelne, tekintse meg

Rózsa Ignác

épület- és műlakatos mintaraktárát, ahol a legszebb kivitelű, saját készítményű, falba építhető tűzhelyek és lábbon álló, zománcozott tűzhelyek, kész uccai vaskerítések, vaskapuk és istállóvasablakok vannak raktáron.

Tűzhelyraktár:
Berzsenyi ucca 27. (Az üzletben.)

Lakatos-műhely:
István ucca 4. szám.

Telefonszám: 2-62.

Erdei fűrészek

fogainak újravágása, ló- és marhanyírógépek és hajvágógépek köszö-rülése FRIEDRICH gépműhelyben,
Kaposvár, Vár-utca 5. szám.

Győződjön meg róla,

hogyan aranyért, ezüstért és drágaköveért a legmagasabb árt fizet

VARGAIMRE
Órás és ékszerész
Kaposvár, Teleki-utca 16. sz.
(Schleining-ház.)

Főszerkesztő: Dr. Neubauer Ferenc.
Felelős szerkesztő: Szöllősy Ferenc.
Kiadó: Délmagyarország Lapkiadó R.-T., igazgató: Soós János.